

Obavijest

Međunarodna konferencija "Članstvo u NATO-u – sigurnost i stabilnost u regiji"

Sarajevo, 29. studenog 2005.

Konferenciju "Članstvo u NATO-u – sigurnost i stabilnost u regiji" otvorio je Sejfudin Tokić, predsjednik UO *Alijanse za sigurnost BiH*, koji je naglasio važnost nevladinih organizacija u popularizaciji NATO-a, za što je nužan preduvjet edukacija i održavanje ciljanih seminara. Radi usporedbe, kazao je kako je u Republici Srpskoj, prema anketama, podrška NATO-u nešto slabija u odnosu na drugi entitet. Smatra kako je sigurnost jedno od suštinskih pitanja međunarodne zajednice. Nazočne je izvijestio o projektu u vezi s afirmiranjem značaja uključenja BiH u PFP i NATO-a s aspekta sigurnosti i stabilnosti BiH. Ukratko je predstavio osnovne ciljeve projekta koji bi se trebali ostvariti:

a) uspostavom stalnog dijaloga i zajedničke platforme o pitanjima sigurnosti u regiji i procesima reformi s Atlantskim vijećem Hrvatske i Atlantskim vijećem SCG,

b) uključivanjem i poticanjem organizacija mladih svih političkih stranaka u BiH na aktivno sudjelovanje u procesu što bržeg uključivanja BiH u NATO,

c) zagovaranjem transparentnosti Vlade na pitanjima sigurnosti i procesa ulaska BiH u NATO,

d) medijskim promoviranjem vrijednosti NATO-članstva kao prioriteta za sigurnost BiH putem novinara obučениh u ovoj oblasti.

Za ostvarivanje ovih ciljeva, koji bi se realizirali tijekom narednih 12 mjeseci, Alijansa za sigurnost BiH aplicirala je u Britanskom veleposlanstvu.

Matthew Rycroft, veleposlanik Velike Britanije (inače sufinancijer projekata Alijanse, i ove konferencije), naglasio je kako je put prema NATO-u pravi put, s obzirom da je ta, kako je rekao, obrambeno-sigurnosna organizacija najснаžnija vojna alijansa u povijesti čovječanstva. Ipak, nije propustio istaći analogiju ciljeva i težnji NATO-a i EU. Govoreći o važnosti političkih i gospodarskih aspekata te nužnosti reforme obrane, poručio je kako je suradnja s ICTY-em (spomenuo je izručenje Karadžića i Mladića) najvažniji uvjet za pregovore za članstvo BiH u PFP.

Raffi Gregorian, supredsjedatelj NATO-stožera u Sarajevu, govorio je o važnosti dokumenta o reformi obrane u BiH (OSBiH: *Jedna vojna sila za 21. st. – Izvješće Povjerenstva za reformu obrane*; vidi: <http://www.ohr.int>). Naime, kako bi BiH osigurala vjerodostojnu kandidaturu za članstvo u PFP-u – sukladno zakonskoj obvezi BiH i entitetskih institucija da rade na pristupanju NATO-u, temeljem čl. 80. *Zakona o obrani* – nužno je stvoriti jednu ob-

rambenu strukturu i jednu vojnu silu. Premisa koja se provlači kroz ovo područje je dostizanje NATO standarda kako bi se pomogla integracija BiH u euroatlantske procese. Istakao je ulogu NATO-a kao vodeću snagu u procesu mira u regiji. Podsjetio je na transformaciju NATO-a nakon ratnih događanja na prostoru bivše Jugoslavije, kada su uslijedile prve operacije nametanja mira pod mandatom UN-a. Ponovio je paletu obveza koje je BiH dužna ispuniti kako bi bila vjerodostojan kandidat za članstvo u PFP-u: potpuna suradnja s ICTY-em, prestanak isplate mirovine Ratku Mladiću, razvoj demokratske kontrole nad oružanim snagama, izgrađivanje interoperabilnosti s NATO-om, poboljšanje odnosa u regiji (po Gregorianu to je ključno za PFP), zadržavanje obrambenog proračuna na predloženoj razini. Zaključno je naglasio kako je sigurnosno rješenje BiH u kolektivnoj obrani, a BiH može prosperirati ako je članica Saveza.

Enes Bećirbašić, zamjenik ministra obrane BiH, izvijestio je kako je BiH do NATO-summita u Istanbulu ispunila sve tehničke uvjete, osim političkih. Govoreći općenito o sigurnosno-obrambenoj situaciji u BiH, naglasio je kako Bosna i Hercegovina u potpunosti prihvaća načela kolektivne sigurnosti.

Pjer Šimunović, izaslanik hrvatskog premijera dr. Ive Sanadera (usporedno sudjelovao na OESS-ovoj konferenciji o Daytonu), govorio je o tome kako je strateški cilj hrvatske vanjske i sigurnosne politike ulazak u NATO paralelan sa sveukupnom političkom i gospodarskom integracijom zemlje u EU. Hrvatska se, kako je naglasio Šimunović, ulazeći u svoj četvrti ciklus Akcijskog plana za članstvo (MAP-a), Godišnjim nacionalnim programom (ANP-om) nalazi u vrlo naprednoj i zreloj fazi svojih odnosa sa Savezom. Izvijestio je, između ostaloga, o ukupnom doprinosu Hrvatske u savezničkim operacijama (Afganistan, BiH, Kosovo, Irak, Sredozemlje – "Active Endeavour"), kao i o regionalnoj suradnji unutar Američko-jadranske povelje koju Hrvatska vidi kao koristan instrument potpore prilagodbi zemalja-aspiranata standardima NATO-a, te kao učinkovit čimbenik stabilizacije regije euroatlantskom integracijom svih njenih zemalja.

Uvodno čestitajući domaćinu na otvaranju pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i EU, Gordan Grlić Radman, u ime Atlantskog vijeća Hrvatske, govorio je o djelatnosti ove nevladine udruge na planu popularizacije euroatlantizma u Republici Hrvatskoj. U tom smislu izvijestio je o aktivnostima koje se poduzimaju u tu svrhu, posebno ističući međunarodnu Ljetnu školu na otoku Šipanu koja je pobudila veliko zanimanje javnosti, ali i pozitivnu medijsku percepciju. Naglasio je kako Atlantsko vijeće Hrvatske podupire rad istovjetnih organizacija u susjednim zemljama i regiji. Na kraju je pozdravio napore međunarodne zajednice u demokratskim reformama u BiH, osobito ističući rad Povjerenstva za reformu obrane, koje nastoji osigurati vjerodostojnu kandidaturu BiH za članstvo u PFP.

Gordan Grlić Radman